

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir darbuotojų sveikatą bei saugą (COM (2007) 46 galutinis)

(2007/C 295/01)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 286 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 8 straipsnį,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾, ypač į jo 41 straipsnį,

atsižvelgdamas į 2007 m. vasario 12 d. gautą Europos Komisijos prašymą pateikti nuomonę laikantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalies,

2 dalies privalomą pobūdį, EDAPP palankiai vertina tai, kad pasiūlymo preambulėje Komisijos pateiktoje formuluotėje („Pasiūlymas su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu“), kuri yra nuosekli ir standartizuota nuoroda į EDAPP nuomonės formuluotę, aiškiai nurodyta tokia konsultavimo procedūra.

2. Dėl pasiūlymo dėl reglamento Bendrijos statistikos srityje su EDAPP tiesiogiai konsultuotasi pirmą kartą. Tačiau iki EDAPP paskyrimo šioje srityje jau buvo priimta keletas aktų. Ši konsultacinė nuomonė yra EDAPP sekretoriato ir Komisijos generalinio direktorato atitinkamos tarnybos (Eurostato) kontaktų, taip pat Eurostato patalpose įvykusio posėdžio pagal EDAPP 2007 m. prioritetų sąrašą, rezultatas.

Pasiūlymas ir jo kontekstas

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ

Konsultavimasis su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (EDAPP)

1. Laikydamosi Reglamento Nr. 45/2001/EB 28 straipsnio 2 dalies Komisija, norėdama pasikonsultuoti, nusiuntė EDAPP pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir darbuotojų sveikatą bei saugą (toliau — pasiūlymas). Atsižvelgdamas į Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio

3. Pasiūlymo tikslas — suteikti konsoliduotą ir tvirtą pamatą jau renkamiems statistiniams duomenims arba tiems duomenims, kurių rinkimo metodika šiuo metu kuriama arba ruošiamą įgyvendinti, parengiant pagrindinį teisės aktą visuomenės sveikatos ir darbuotojų sveikatos bei saugos statistikos srityse. Iš tiesų, EDAPP akivaizdu, kad dabartiniame pasiūlyme daromos nuorodos į esamą praktiką ir pasiūlymu užtikrinamas šios praktikos teisinis pagrindas. Sritis, kurioms taikomas pasiūlymas, yra susijusios su kartu su valstybėmis narėmis atitinkamose Europos statistikos tarnybos (toliau — Eurostato) grupėse arba, visuomenės sveikatos srityje, pagal partnerystę rengiant statistiką apie visuomenės sveikatą vykdoma veikla ir įgyvendinamais pokyčiais.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

4. Kaip nurodyta pasiūlyme, jo tikslas — nustatyti visos dabartinės ir numatomos veiklos, kurią visuomenės sveikatos ir darbuotojų sveikatos bei saugos statistikos srityse vykdo Europos statistikos sistema (t. y. Eurostatas), nacionaliniai statistikos institutai ir visos kitos nacionalinės institucijos, atsakingos už oficialių statistinių duomenų apie šias sritis, teikimą, sistemą. Pasiūlymu nesiekama kurti šių dviejų sričių politikos, kuri yra vykdoma atitinkamai pagal Sutarties 152 ir 137 straipsnius, pokyčių. Siūlomame reglamente nustatomi bendrieji principai ir I–V prieduose nurodyta būtiniausia informacija, kuri turi būti pateikta susijusių duomenų rinkiniuose, skirtuose penkioms atitinkamoms sritims, t. y. statistikai apie sveikatos būklę ir sveikatą lemiančius veiksnius, sveikatos priežiūrą, mirties priežastis, nelaimingus atsitikimus darbe bei profesines ligas ir kitas su darbu susijusias sveikatos problemas ir ligas.
5. EDAPP pažymi, kad keliomis iniciatyvomis (Tarybos rezoliucijoje, sprendime, Komisijos komunikate, veiksmų plane) ⁽¹⁾ buvo raginama parengti konkrečius teisės aktus statistikos srityje, kurie pagerintų duomenų apie sveikatos būklę kokybę, palyginamumą ir prieinamumą naudojantis Bendrijos statistikos programa. Be to, EDAPP atsižvelgia į tai, kad neseniai kartu su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (OECD) ir Jungtinėmis Tautomis (pasitelkiant Pasaulio sveikatos organizaciją (PSO)) buvo įdiegtas bendras statistinių duomenų apie sveikatos sąskaitų sistemas rinkimas.
6. Sukurti teisinį pagrindą tapo būtina todėl, kad iki šiol statistiniai duomenys buvo renkami remiantis „džentelmeniškais susitarimais“ su valstybėmis narėmis pagal penkerių metų Bendrijos statistikos programas (nuo 2003 m. iki 2007 m.) ir kasmetine papildoma veikla. 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1786/2002/EB, patvirtinančiame Bendrijos veiksmų visuomenės sveikatos srityje programą (2003–2008 m.) ⁽²⁾, konstatuojama, kad informacinės sistemos visuomenės sveikatos srityje statistinis elementas turi būti sukurtas bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, prireikus naudojantis Bendrijos statistikos programa, kad būtų užtikrinta sinergija ir išvengta veiklos dubliavimosi. Visų pirma, pokyčiai ir įgyvendinimas trijose visuomenės sveikatos statistikos srityse (mirčių priežastys, sveikatos priežiūra ir sveikatos tyrimų apklausos, invalidumas ir sergamumas) turi vykti ir būti organizuojami taikant Eurostato, pirmaujančių šalių ir valstybių narių partnerystės struktūrą. Pasiūlymas taip pat labai įdomus atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu egzistuoja būtinybė turėti aukšto lygio statistinės informacijos sistemą, skirtą įvertinti politikos pasiekimus ir plėtoti bei stebėti tolesnius veiksmus visuomenės sveikatos ir darbuotojų sveikatos bei saugos srityse. Be to, šis pasiūlymas valstybėms narėms bus naudingas tuo, jog jos galės geriau planuoti laiką ir žinoti tikslesnius reikalavimus, keliamus duomenų standartams.
7. EDAPP džiaugiasi matydamas, kad Komisija atliko poveikio įvertinimą ir pasiūlė įvairias alternatyvas statistinių duomenų rengimui visuomenės sveikatos ir darbuotojų sveikatos bei saugos srityse, o dabartinis Komisijos pasiūlymas yra viena iš šių alternatyvų. ⁽³⁾ EDAPP taip pat sutinka su tuo, kad reglamentas yra tinkamiausia teisinė priemonė veiksams statistikos srityje, kuriuos būtina išsamiai ir vienodai taikyti visoje Bendrijoje.
8. Europos bendrijos steigimo sutarties 285 straipsnyje nustatytas veiklos statistikos srityje Europos lygiu teisinis pagrindas. Šiame straipsnyje nustatomi Bendrijos statistinių duomenų rengimo reikalavimai ir, kaip pabrėžta jo 2 dalyje, reikalaujama laikytis „nešališkumo, patikimumo, objektyvumo, mokslinio nepriklausomumo, išlaidų efektyvumo ir statistinio konfidencialumo principų“. Tai reiškia, kad statistinių duomenų rengimo priemonė priklauso išimtinai Bendrijos kompetencijai.
9. Bendrijos statistinių duomenų rengimą reglamentuoja taisyklės, išdėstytos 1997 m. vasario 17 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ⁽⁴⁾, su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 ⁽⁵⁾. Be to, statistinių duomenų konfidencialumas užtikrinamas 1990 m. birželio 11 d. Tarybos reglamentu (Euratomas, EEB) Nr. 1588/90 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai ⁽⁶⁾ ir 2002 m. gegužės 17 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 831/2002, įgyvendinantis, dėl teisės naudotis konfidencialiais duomenimis mokslo reikmėms, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ⁽⁷⁾. Be to, pasiūlyme taip pat pateikiama nuoroda į 1997 m. balandžio 21 d. Komisijos sprendimą Nr. 97/281 dėl Eurostato vaidmens rengiant Bendrijos statistinius duomenis ⁽⁸⁾.
10. Galiausiai, EDAPP taip pat žinoma, kad pagal planuojamą Komisijos darbotvarkę 2007 m. rudenį Komisija pateiks pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos statistikos ⁽⁹⁾. Šis reglamentas turės poveikį asmenų teisių ir laisvių apsaugai tvarkant asmens duomenis statistikos srityje. Šiuo reglamentu bus nustatyta ir suderinta bendra teisinė sistema; be to, negalima ignoruoti šio reglamento poveikio šiuo metu atliekamai analizei. EDAPP stebės, kaip rengiamas šis tekstas, ir, atsižvelgdamas į savo konsultacinį vaidmenį bei prioritetų sąrašą pateiks nuomonę.

⁽³⁾ Antra alternatyva — toliau rengti statistinius duomenis visuomenės sveikatos ir darbuotojų sveikatos bei saugos srityse naudojantis „džentelmeniškais susitarimais“ su valstybėmis narėmis, o trečia ir paskutinė alternatyva — parengti ir priimti įvairius pasiūlymus dėl EB reglamentų, skirtų atskirai statistinių duomenų visuomenės sveikatos srityje ir darbuotojų sveikatos bei saugos sričiai arba atskirai kiekvienai sričiai ir su ja susijusioms statistinėms priemonėms.

⁽⁴⁾ OL L 52, 1997 2 22, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 284, 2003 10 31, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 151, 1990 6 15, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 133, 2002 5 18, p. 7.

⁽⁸⁾ OL L 112, 1997 4 29, p. 56.

⁽⁹⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos statistikos — 2007/ESTAT/023.

⁽¹⁾ Kaip paaškinta pasiūlymo konstatuojamosiose dalyse.

⁽²⁾ OL L 271, 2002 10 9, p. 1.

11. Be to, atsižvelgiant į Eurostato patalpose įvykusį posėdį, EDAPP ir Eurostatas bendrai peržiūrės Eurostate vykdomus duomenų tvarkymo veiksmus, susijusius su asmeniniais įrašais statistiniais tikslais. Ši peržiūra bus atliekama tuo pat metu, kai EDAPP rengs nuomonę dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl Europos statistikos.

Atitinkama duomenų apsaugos teisinė sistema

12. Pasiūlymo 11 ir 12 konstatuojamosiose dalyse nurodyta, kad šiuo reglamentu (pasiūlymu) užtikrinama, kad bus besąlygiškai gerbiama teisė į asmens duomenų apsaugą, kaip numatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje, ir kad Direktyva Nr. 95/46/EB ir Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 bus taikomi atsižvelgiant į šį reglamentą.

13. Pagal Direktyvą 95/46/EB (toliau — direktyva) ir Reglamentą (EB) Nr. 45/2001 (toliau — Reglamentas Nr. 45/2001) su sveikata susiję duomenys yra priskiriami specialių kategorijų duomenims, kuriuos iš esmės draudžiama tvarkyti. Tačiau pagal šiuos teisės aktus leidžiama tvarkyti su sveikata susijusius asmens duomenis svarbių visuomenės interesų tikslais laikantis tinkamų apsaugos priemonių. Pagal pasiūlymą svarbus visuomenės interesas yra „statistikos reikalavimai, kuriuos lemia Bendrijos veiksmai visuomenės sveikatos srityje, nacionalinių aukštos kokybės, priimanomų ir tvarios sveikatos priežiūros strategijų plėtra bei Bendrijos sveikatos ir saugos darbe strategija ir reikalavimai, susiję su struktūriniais rodikliais, tvarios plėtros rodikliais ir Europos Bendrijos sveikatos rodikliais bei kitais rodiklių rinkiniais, kurie būtini plėtojant Bendrijos ir nacionalinės politikos veiksmų bei strategijų visuomenės sveikatos ir darbuotojų sveikatos bei saugos srityse stebėseną“⁽¹⁾. Tačiau būtina nustatyti konkrečias ir tinkamas apsaugos priemones, kad būtų apsaugotos pagrindinės asmenų laisvės ir asmens teisė į privatumą. Komisija mano, kad Reglamentu (EB) Nr. 322/97 ir Reglamentu (Euratomas, EEB) Nr. 1588/90 nustatytos tinkamos apsaugos priemonės asmenų apsaugai rengiant Bendrijos statistinius duomenis apie visuomenės sveikatą ir darbuotojų sveikatą bei saugą.

Duomenų apsauga ir statistinių duomenų konfidencialumas

14. Pasiūlyme pabrėžiama Eurostato gautų statistinių duomenų konfidencialumo svarba. Šią konfidencialių duomenų sąvoką reikia nagrinėti atsižvelgiant į asmens duomenų sąvoką, apibrėžtą Direktyvoje 95/46/EB.

⁽¹⁾ Pasiūlymo 12 konstatuojamoji dalis.

15. Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio a punkte pateikta tokia asmens duomenų sąvokos apibrėžtis: „asmens duomenys reiškia bet kurią informaciją, susijusią su asmeniu (duomenų subjektu), kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta; asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta, yra tas asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta tiesiogiai ar netiesiogiai, ypač pasinaudojus nurodytu asmens identifikavimo kodu arba vienu ar keliais to asmens fizinei, fiziologinei, protinei, ekonominei, kultūrinei ar socialinei tapatybei būdingais veiksniais“. Be to, direktyvos 26 konstatuojamojoje dalyje teigiama: „kadangi norint nustatyti, ar asmens tapatybė gali būti nustatyta, reikėtų atsižvelgti į visas priemones, kuriomis galėtų pasinaudoti duomenų valdytojas ar bet kuris kitas asmuo minėto asmens tapatybei nustatyti“. 29 straipsnio darbo grupė neseniai paskelbė nuomonę⁽²⁾ dėl asmens duomenų sąvokos, kurioje analizuojami keturi jos pagrindiniai elementai („bet kuri informacija“, „susijusi su“, „kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta“, „fizinis asmuo“).

16. Statistinių duomenų konfidencialumas Reglamento 322/97 13 straipsnyje apibrėžiamas taip: „Duomenys, kuriuos nacionalinės institucijos ir Bendrijos institucija naudoja rengdamos Bendrijos statistinius duomenis, laikomi konfidencialiais, jeigu pagal juos tiesiogiai ar netiesiogiai galima identifikuoti statistinius vienetus ir tuo atskleisti konkrečią informaciją. Nustatant, ar statistinį vienetą⁽³⁾ galima identifikuoti, atsižvelgiama į visas galimas priemones, kurių gali imtis trečioji šalis, kad identifikuotų nurodytą statistinį vienetą. Taikant išlygas pirmai pastraipai, iš visuomenės prienamų šaltinių gauti duomenys ir duomenys, kurie pagal nacionalinius teisės aktus lieka prieinami visuomenei ir tada, kai jie yra nacionalinių institucijų žinioje, neturi būti laikomi konfidencialiais“. Konfidencialumo apsaugai taikoma pagrįstumo sąvoka. Tokiu būdu pripažįstamas faktas, kad nors privaloma imtis visų pagrįstų priemonių tam, jog būtų užkirstas kelias duomenų atskleidimui, visiškai duomenų apsauga neleistų gauti beveik jokių rezultatų.

17. Šių sąvokų apibrėžčių formuluotės yra panašios, kadangi jose vartojami panašūs žodžiai. EDAPP atrodo akivaizdu, kad Reglamento (EB) Nr. 322/97 13 straipsnis buvo parengtas atsižvelgiant į Direktyvą 95/46/EB. Tačiau taip pat svarbu pabrėžti, kad (beveik) panašios sąvokų apibrėžtys yra susijusios su dviem skirtingomis sąvokomis ir kad jomis apibrėžiami du skirtingi terminai, kurių nereikėtų painioti, t. y. „konfidencialumo“ ir „asmens duomenų“ terminai. Pavyzdžiui, konfidencialumo sąvokos apibrėžtis yra susijusi ir ne su fiziniiais asmenimis, o asmens duomenų sąvoka yra

⁽²⁾ 29 straipsnio darbo grupė, Nuomonė 4/2007 dėl asmens duomenų sąvokos, priimta 2007 m. birželio 20 d., pateikiama darbo grupės tinklavietėje.

⁽³⁾ Statistinio vieneto sąvokos apibrėžtis pateikta Reglamente (EB) Nr. 1588/90 — tai pagrindinis vienetas, apie kurį statistiniai duomenys perduodami EBST (t. y. Eurostatui).

susijusi išskirtinai su fiziniais asmenimis. Be to, į konfidencialumo sąvokos apibrėžtį, skirtingai nei į asmens duomenų sąvoką, neįeina duomenys, gauti iš šaltinių, kurie yra prieinami visuomenei ir toliau yra prieinami visuomenei. Todėl kai kurie duomenys, kurie statistiniu požiūriu nebegali būti laikomi konfidencialiais, duomenų apsaugos požiūriu vis dar gali būti laikomi asmens duomenimis.

18. Tokie patys yra ir anonimiškumo sąvokos analizės rezultatai. Nors duomenų apsaugos požiūriu anonimiškumo sąvoka būtų taikoma duomenims apie duomenų subjektą, kurio tapatybės nebeįmanoma nustatyti (žr. direktyvos 26 konstatuojamąją dalį), statistiniu požiūriu anoniminiai duomenys yra duomenys apie duomenų subjektą, kurio tapatybės neįmanoma nustatyti. Pagal šią sąvokos apibrėžtį darome prielaidą, kad duomenys apie duomenų subjektą, kurio tapatybę galima netiesiogiai nustatyti, statistiniu požiūriu vis tiek galėtų būti laikomi anoniminiais duomenimis.
19. Be to, EDAPP supranta, kad tvarkomi statistiniai duomenys dažniausiai yra duomenys apie duomenų subjektą, kurio tapatybę galima netiesiogiai nustatyti. Todėl svarbu, kad Eurostato rengiamose gairėse ir metodikoje, susijusiose su konfidencialių duomenų apsauga, būtų aiškiai nurodyti duomenų tvarkymo režimai duomenų apsaugos požiūriu. Todėl EDAPP mano, kad siekiant išvengti galimų nesupratimų vartojant šias sąvokas, visada turėtų būti aiškiai ir tiksliai apibrėžtas kontekstas ir teisinė sistema, kuriuose šios sąvokos vartojamos.
20. Tai taip pat svarbu todėl, kad galiojanti teisinė sistema suteikia galimybę naudotis Eurostato turimais anoniminiais mikroduomenimis tik mokslo reikmėms. Duomenų rinkinių pateikimą mokslininkams reglamentuoja Reglamentai (EB) Nr. 831/2002 ⁽¹⁾ ir (EB) Nr. 1104/2006 ⁽²⁾. Pagal šį tekstą galimybė naudotis konfidencialiais duomenimis reiškia galimybę jais naudotis Bendrijos institucijos patalpose arba galimybę pateikti anoniminius mikroduomenis. Todėl statistiniu požiūriu vertinant šiuos anoniminius duomenis vis tiek galima netiesiogiai nustatyti statistinius vienetus. Tokiu atveju duomenų, susijusių su asmenimis, kurių tapatybę galima nustatyti, perdavimas mokslo reikmėms būtų laikomas asmens duomenų perdavimu ir todėl turėtų būti vykdomas pagal Direktyvos 95/46/EB atitinkamų straipsnių nuostatų reikalavimus dėl duomenų perdavimo.

Statistinių duomenų perdavimas, platinimas ir skelbimas

21. Pasiūlymo 6 straipsnyje pateikiamos pagrindinės nuostatos duomenų apsaugos požiūriu. Jame numatyta, kad valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) mikroduomenis arba, atsižvelgiant į tiriamąją sritį ir objektą, apibendrintus

⁽¹⁾ 2002 m. gegužės 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 831/2002, įgyvendinantis, dėl teisės naudotis konfidencialiais duomenimis mokslo reikmėms, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos.

⁽²⁾ 2006 m. liepos 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1104/2006, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 831/2002, įgyvendinantį, dėl teisės naudotis konfidencialiais duomenimis mokslo reikmėms, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos.

duomenis, įskaitant konfidencialius duomenis, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 322/97 13 straipsnyje, bei metaduomenis, kurių reikalaujama pagal šį reglamentą ir pagal jį įgyvendinančias priemones, pagal Bendrijoje galiojančias konfidencialių statistinių duomenų perdavimo nuostatas.

22. Taigi pasiūlyme nagrinėjamas valstybių narių Eurostatui perduodamų konkrečių kategorijų su sveikata susijusių duomenų klausimas. Kalbama apie tris duomenų kategorijas: mikroduomenis, apibendrintus duomenis ir metaduomenis. Statistiniu požiūriu mikroduomenis sudaro individualūs statistiniai įrašai, susiję su vienu statistiniu vienetu. „Konfidencialių duomenų apsaugos Eurostate vadove“ ⁽³⁾ nurodyta, kad vis daugiau Eurostato skyrių dirba su mikroduomenimis, kurie yra skirstomi į dvi pakategores:

a) tiesioginės identifikacijos mikroduomenys — individualūs duomenys, nurodantys vardą, pavardę ir (arba) adresą, ir (arba) kitą viešai žinomą ar prieinamą identifikatorių, pavyzdžiui, identifikavimo numerį, sudarantį galimybės mikroduomenų įrašą susieti su asmeniu. Tiesioginiai identifikatoriai iš mikroduomenų, kuriuos Eurostatui perduoda nacionalinės statistikos institucijos, paprastai išbraukiami.

b) netiesioginės identifikacijos mikroduomenys — individualūs duomenys, kurie nenurodo informacijos, leidžiančios tiesiogiai nustatyti statistinio vieneto tapatybę, bet kurie pateikia pakankamai informacijos, gal tai būtų galima padaryti (su pagrįstu tikrumu), turint pakankamai laiko, pinigų ir reikiamomis pastangomis.

EDAPP mano, kad duomenys, kuriuose labiau tikėtina, kad bus pateikti asmens duomenys, yra mikroduomenys.

23. Iš tikrųjų metaduomenys ir apibendrinti duomenys paprastai suteikia mažiau galimybių nustatyti statistinio vieneto tapatybę. Metaduomenys dažniausiai aprašo kontekstą, kuriame duomenys buvo surinkti ir panaudoti statistinėms užduotims atlikti, o apibendrinti duomenys paprastai yra susiję su platesnėmis klasėmis, grupėmis ar kategorijomis, taigi išskirti šioms klasėms, grupėms ar kategorijoms priklausančių asmenų savybes neįmanoma. Paprastai tai nėra asmens duomenys atsižvelgiant į atitinkamą sritį ir temą.

24. Mikroduomenų atžvilgiu reikėtų atkreipti dėmesį į 1 straipsnį, kuriame apibūdinamas pasiūlymo dalykas. Straipsnyje numatyta, kad statistiniai duomenys turi būti pateikta „būtiniausių duomenų rinkinio pavidalu“ ir toliau yra rengiami pagal penkis pasiūlymo priedus (kaip pabrėžta pasiūlymo 2 straipsnyje). Šiuose prieduose nurodytos penkios sritys, apie kurias Eurostatas ketina prašyti valstybių

⁽³⁾ Konfidencialių duomenų apsaugos Eurostate vadovas, 2004 m. gruodžio mėn.

narių pateikti statistinius duomenis ir nustatyti būtiniausių duomenis, kurie reikalingi Bendrijos veiksams visuomenės sveikatos srityje. EDAPP išanalizavus priedus paaiškėjo, kad įmanoma, jog kai kuriems būtiniausių duomenų rinkiniams parengti gali reikėti tvarkyti asmens duomenis. Atsižvelgiant į valstybių narių Eurostatui pateikiamų šių duomenų tvarkymo veiksmus taip pat labai svarbu įvertinti galimybes taikyti Reglamentą (EB) Nr. 45/2001. EDAPP ir Eurostato tarnyboms atliekant bendrą peržiūrą bus atlikta būtiniausių duomenų rinkinio, reikalingo kiekvienam tvarkymo veiksmui, išsami analizė, taip pat bus atlikta Eurostate vykdomų tvarkymo veiksmų analizė siekiant nustatyti, ar reikėtų pateikti pranešimus dėl išankstinių tikrinimų (žr. toliau 27 ir 28 punktus). Šia peržiūra taip pat turėtų būti užtikrinama, kad įgyvendinamos būtinos apsaugos priemonės naudojant duomenis.

25. Dėl duomenų perdavimo EDAPP nori pabrėžti, kad Eurostatui perduodant asmens duomenis už Europos Sąjungos ribų turėtų būti laikomasi Reglamento (EB) Nr. 45/2001 atitinkamų straipsnių dėl duomenų perdavimo trečiosioms šalims nuostatų (9 straipsnio). Iš tikrųjų, pasiūlymo 8 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiamas Eurostato bendradarbiavimas su Jungtinėmis Tautomis (pasitelkiant Pasaulio sveikatos organizaciją (PSO) bei Tarptautinę darbo organizaciją (TDO)) ir su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (OECD). Taip pat pabrėžiama, kad neseniai kartu su EBPO ir PSO buvo įgyvendintas bendras statistinių duomenų rinkimas per sveikatos sąskaitų sistemas. EDAPP palankiai vertina bendradarbiavimą, kai bendradarbiaujama dėl darbo metodų ir metodologijos tam tikrose srityse, tačiau pabrėžia, kad jeigu numatoma perduoti statistinius duomenis, kurie gali būti laikomi asmens duomenimis, turi būti laikomasi reglamente nustatytų sąlygų.

26. Dėl duomenų saugojimo laikotarpio statistikos tikslais pažymėtina, kad Eurostatas pirmą kartą duomenis apie sveikatą lemiančius veiksnius surinko daugiau nei prieš 10 metų. Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio e punkte nurodyta, kad „asmens duomenys turi būti saugomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybės būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra reikalinga tais tikslais, dėl kurių duomenys buvo surinkti arba po to tvarkomi. Bendrijos institucija ar įstaiga nustato, kad asmens duomenys, kurie istoriniais, statistiniais ar mokslinio tyrimo tikslais turi būti saugomi ilgiau, būtų saugomi tik tokia forma, kuri neleistų nustatyti asmens tapatybės, arba, jeigu tai neįmanoma, tik su užkoduota duomenų subjektų tapatybe. Bet kuriuo atveju asmens duomenys neturi būti naudojami kitais tikslais, išskyrus istorinius, statistinius ar mokslinio tyrimo tikslus“. EDAPP supranta interesus ir poreikį tam tikrą laikotarpį saugoti statistinę informaciją, kadangi statistinės metodikos tobulėja ir galima atlikti ilgesniais laikotarpiais grindžiamus mokslinius tyrimus. Pasiūlyme nenustatyti bendri apribo-

jimai dėl Eurostato turimų duomenų saugojimo laikotarpio. EDAPP iš esmės mano, kad Eurostato įgyvendinami duomenų konfidencialumo standartai, susiję su konfidencialių duomenų apsauga, yra aukšti ir kad mikroduomenų apsauga užtikrinama. Tačiau tai neturi įtakos jokiai analizei, atliekamai pasitelkiant išankstinę patikrą, jeigu EDAPP nustatytų trūkumų. Todėl tokie vertinimai turėtų būti atliekami tik kiekvienu konkrečiu atveju.

Išankstinė patikra

27. Kaip jau minėta, pasiūlyme nurodyta, kad valstybės narės renka duomenis apie visuomenės sveikatą ir darbuotojų sveikatą bei saugą. Taigi šaltiniai yra nacionaliniai. Todėl atsižvelgiant į pasiūlymą asmens duomenis paprastai tvarkys kompetentingos nacionalinės institucijos ir todėl jas reglamentuos Direktyvą 95/46/EB įgyvendinantis nacionaliniai įstatymai. Tačiau Eurostatas ir toliau tvarkys šiuos duomenis. Šiuo atveju tvarkymą reglamentuos Reglamentas (EB) Nr. 45/2001. Todėl dabartinė teisinė sistema duomenų apsaugos srityje užtikrina suderintą apsaugos lygį visoje ES.

28. Todėl būtina atsižvelgti į minėto reglamento 27 straipsnio 1 dalį. Joje reikalaujama, tvarkymo veiksmus, galinčius kelti konkrečią riziką duomenų subjektų teisėms ir laisvėms dėl jų pobūdžio, jų apimties ar tikslų, iš anksto patikrintų EDAPP. Reglamento 27 straipsnio 2 dalyje pateiktas veiksmų, galinčių kelti pirmiau nurodytą konkrečią riziką, sąrašas, į kurį įtraukti ir asmens duomenys apie sveikatą (27 straipsnio 2 dalies a punktas). Tiek, kiek mikroduomenys gali būti asmens duomenys apie sveikatą, EDAPP atliks jų tvarkymo veiksmų išankstinę patikrą. Jeigu šių duomenų tvarkymas jau yra pradėtas, tokia išankstinė patikra taip pat gali būti atlikta *ex-post* pagrindu.

Išvada

EDAPP palankiai vertina pasiūlymą dėl Reglamento dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir darbuotojų sveikatą bei saugą. Šis reglamentas suteiktų tvirtą pagrindą Bendrijos statistinių duomenų rinkimo ir vertinimo esamai praktikai. Galiausiai, jis sudarytų sąlygas rengti svarbius statistinius duomenis.

Tačiau EDAPP norėtų pabrėžti šiuos dalykus:

— remiantis reglamentu rengiamose gairėse ir metodikoje turėtų būti atsižvelgiama ir pririnkus konkrečiai sprendžiami duomenų apsaugos ir statistinių duomenų konfidencialumo bei kiekvienai sričiai būdingų sąvokų skirtumo klausimai.

— Jeigu numatoma asmens duomenis perduoti trečiosioms šalims, turi būti laikomasi Reglamento (EB) Nr. 45/2001 9 straipsnio nuostatų.

- Statistinių duomenų saugojimo laikotarpiai grindžiami gerai parengtais konfidencialumo standartais. Šie standartai neužkerta kelio atlikti analizę, kuri reikalinga kiekvienu konkrečiu atveju.
- Reikėtų atlikti Eurostate vykdomų veiksmų, atliekamų tvarkant asmeninius įrašus statistiniais tikslais, bendrą peržiūrą ir gali kilti būtinybė atlikti išankstinę patikrą. Šią bendrą peržiūrą turėtų sudaryti būtinausių duomenų rinkinio, reikalingo kiekvienam tvarkymo veiksmui, analizė ir Eurostate vykdomų tvarkymo veiksmų analizė.

Priimta Briuselyje, 2007 m. rugsėjo 5 d.

Peter HUSTINX

*Europos duomenų apsaugos priežiūros parei-
gūnas*
